

UCHWAŁA NR XXIX.107.K.2024

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W SZCZECINIE

z dnia 4 grudnia 2024 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności części uchwały Nr VI/59/24 Rady Miejskiej w Międzyzdrojach z dnia 7 listopada 2024 r. w sprawie opłaty targowej

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, z późn. zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie uchwała, co następuje:

- §1. Stwierdza się nieważność § 3 ust. 5 uchwały Nr VI/59/24 Rady Miejskiej w Międzyzdrojach z dnia 7 listopada 2024 r. w sprawie opłaty targowej.
- §2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr VI/59/24 Rady Miejskiej w Międzyzdrojach z dnia 7 listopada 2024 r. w sprawie opłaty targowej przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 14 listopada 2024 r., została objęta postępowaniem nadzorczym na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, zgodnie z którym właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy - Ordynacja podatkowa.

We wstępnej ocenie Kolegium przedmiotowa uchwała budziła wątpliwości co do zgodności z art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70, z późn. zm.) ze względu na przekroczenie wynikających z cytowanego przepisu kompetencji do zarządzenia poboru opłaty w drodze inkasa oraz określenia inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso.

W związku z powyższym wszczęte zostało postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności wymienionej uchwały, o czym powiadomiono organy Gminy Międzyzdroje pismem z dnia 28 listopada 2024 r. (znak: K.420.74.2024). W treści pisma wskazano, że ostateczne badanie uchwały odbędzie się na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 4 grudnia 2024 r. oraz że w posiedzeniu ma prawo uczestniczyć upoważniony przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, a do czasu zakończenia wszczętego postępowania przysługuje prawo wnoszenia wyjaśnień.

Kolegium ostatecznie zbadało uchwałę na posiedzeniu w dniu 4 grudnia 2024 r., w którym nie uczestniczyli przedstawiciele jednostki, jak również do dnia posiedzenia

Staszewski Bogusław
Staszewski

Kolegium Izby jednostka nie skorzystała z możliwości przekazania swojego stanowiska w przedmiotowej sprawie.

Kolegium zważyło, co następuje.

Organ stanowiący Gminy Międzyzdroje postanowił w § 3 ust. 5 uchwały Nr VI/59/24 z dnia 7 listopada 2024 r. w sprawie opłaty targowej, iż "Wynagrodzenie inkasentom jest wypłacane najpóźniej do końca miesiąca następującego po zakończeniu każdego kwartału".

Analizując treść przepisów wyznaczających kompetencję do podjęcia wskazanej uchwały wskazać należy, że zgodnie z art. 19 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych rada gminy może zarządzać pobór opłat określonych w ustawie w drodze inkasa oraz określić inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso, a także może wprowadzić obowiązek prowadzenia przez inkasentów ewidencji osób, o których mowa w art. 17 ust. 1, zobowiązanych do uiszczania opłaty miejscowej oraz określić szczegółowy zakres danych zawartych w tej ewidencji, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego poboru opłaty miejscowej. Ustawodawca nie przyznał jednak organowi stanowiącemu kompetencji do ustalenia terminu płatności wynagrodzenia za czynność inkasa opłat lokalnych.

Należy zauważyć, że zgodnie z zasadą prymatu ustawy, stosownie do art. 94 Konstytucji RP akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów wydawane są na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. Tym samym uregulowanie w akcie prawa miejscowego treści niemających umocowania w przepisie upoważniającym stanowi o działaniu organu stanowiącego z naruszeniem prawa. Organ nadzoru w tym miejscu wskazuje, że zgodnie z art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. W myśl zaś ust. 4 w przypadku nieistotnego naruszenia prawa organ nadzoru nie stwierdza nieważności uchwały lub zarządzenia, ograniczając się do wskazania, iż uchwałę lub zarządzenie wydano z naruszeniem prawa. Na podstawie powyższych przepisów ugruntowała się jednolita linia orzecznicza sądów administracyjnych, zgodnie z którą „Przepisy powyższe wyróżniają zatem dwie kategorie naruszeń prawa przez uchwały lub zarządzenia organów gminy: istotne naruszenie prawa oraz nieistotne naruszenie prawa. Podstawą rozstrzygnięcia nadzorczego stwierdzającego nieważność uchwały lub zarządzenia organu gminy może być tylko istotne naruszenie prawa. Zgodnie ze stanowiskiem doktryny oraz z utrwalonym orzecznictwem sądów administracyjnych za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym.” (NSA w wyroku z dnia 13 stycznia 2022 r., sygn. III OSK 542/21). Ponadto w orzecznictwie wskazuje się: „Opierając się na konstrukcji wad powodujących nieważność danego aktu administracyjnego można wskazać rodzaje naruszeń przepisów, które zaliczyć można do istotnych, a więc takich, które skutkować będą nieważnością wydanego aktu. Do naruszeń tych będą należały przykładowo: naruszenie przepisów określających kompetencję do podejmowania aktu normatywnego, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego przez wadliwą ich wykładnię, a także przepisów podjęcia aktu normatywnego, jeżeli na skutek tego naruszenia podjęto akt o innej treści niż gdyby naruszenie nie nastąpiło.” (NSA w wyroku z dnia 23 lutego 2022 r., sygn. III OSK 2954/21).

W ocenie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, Rada Miejska w Międzyzdrojach postanawiając o terminie płatności wynagrodzenia za inkaso, do czego nie posiada kompetencji, naruszyła przepisy prawa w sposób istotny, co determinuje stwierdzenie nieważności części badanej uchwały.

Jednocześnie organ nadzoru wskazuje, iż kwestia terminu płatności wynagrodzenia za inkaso powinna zostać uregulowana mocą konkretnego stosunku zobowiązaniowego między Gminą Międzyzdroje a poszczególnymi inkasentami.

W tym stanie rzeczy Kolegium orzekło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

*Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie
Bogusław Staszewski
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)*